

Tillsammans för stärkt medie- och informationskunnighet (MIK)

Statens medieråd vid Sveriges Folkhögskolors nationella konferens,
1 december 2023.

Statens medieråd

- Bildades 2011 och ska ”verka för att stärka barn- och unga som medvetna medieanvändare och skydda mot skadlig mediepåverkan.”
- Följer medieutvecklingen och åldersgranskar biograffilm.
- Uppdrag att förstärka MIK.
- **2024:** Statens medieråd + Myndigheten för press, radio och tv = **Mediemyndigheten.**

Statens medieråd

INFORMATIONSPÅVERKAN

DIGITALISERING

ÅSIKTER

JOURNALISTIK

MÄNNISKOR

TEKNIK

REKLAM

ALTERNATIVA FAKTA

FAKTA

SAMSKAPANDE

SAMHÄLLE

MEDIEUTVECKLING

DEMOKRATI

ARTIFICIELL INTELLIGENS

AUTOMATISERING

SOCIALA MEDIER

POLARISERING

”En allt viktigare förutsättning för att kunna vara aktiv och delta i demokratins processer är att alla oavsett ålder är rustade med digital kompetens och medie- och informationskunnighet (MIK)”

Främja, förankra, försvara - Strategi för en stark demokrati, 2018.

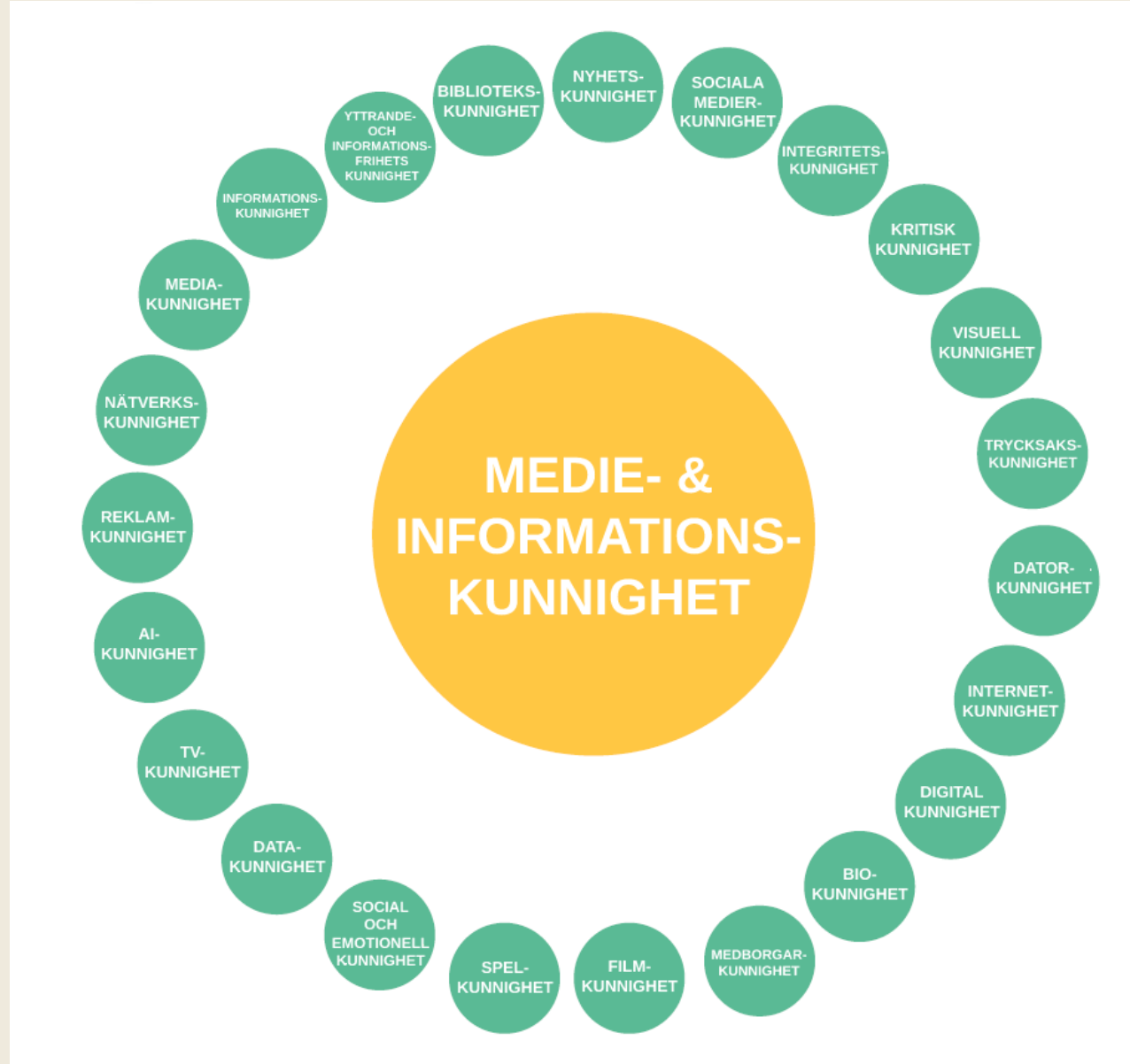
Medie- och informationskunnighet (MIK)

- Förstå mediernas roll i samhället.
- Kunna finna, analysera, kritiskt värdera information.
- Självt kunna uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier och sammanhang.

Vilken är din mest relevanta MK-fråga?

UNESCOS MIK-ekologi

Vilken är den mest relevanta MIK-frågan
just nu?

Gå till www.menti.com och skicka ditt svar med kod 5338 3733

Bild: Pexel, CCO

MIK-programmet 2020 - 2023

Samverkan i nätverk

- Nationellt aktörsnätverk med samverkanskretsar

Överblick genom kartläggning

- Identifiering av överlapp och vita fläckar

Kunskapsbank för MIK

- Portal för kunskap och lärresurser från aktörer i samverkan

SAMMANHANG

**ÖVERBLICK OCH
ANALYS**

KUNSKAPSDELNING

Samverkan: Nätverket MIK Sverige

MEDIER&DEMOKRATI

Statens medieråd

NORDICOM

Statens medieråd

#informeratval

Resurssamling MIK och valet 2022: Folkbildning

Här finns aktuella lärresurser om MIK i relation till riksdagsvalet – från MIK Sveriges kunskapsbank. Paketet riktar sig till vuxna studerande och deltagare i folkbildningsverksamhet.

Från samtalskort till filmer - nätverket MIK Sverige har sammanställt tips på pedagogiskt material riktat till vuxna studerande och deltagare i folkbildningsverksamhet. Foto: Shutterstock.

Denna resurssamling innehåller ett tiotal resurser tänkta som underlag för ett studiecirkeltillfälle, en del av en kursdag eller en enskild föreläsning med efterföljande dialog och reflektion. Resurserna rör medie- och informationskunnighet – den nya läskunnigheten – inför valet 2022, utifrån följande frågeställningar:

MIK
SVERIGE

RESURSSAMLING MIK OCH VALET 2022

SKOLBIBLIOTEK

Vi vill stärka medie- och informationskunnigheten (MIK) hos alla i Sverige.

Vår världsbild formas till stor del via medier. Därför är det grundläggande att alla kan **hantera och förstå medier och information.**

Alla människor i Sverige behöver ha **tillgång till** tillförlitlig information. Vi behöver kunskap om var denna information står att finna. Vidare behöver var och en av oss kunna **sortera, värdera och kritiskt granska** de budskap vi möter i olika medier och sammanhang.

Vi behöver känna till hur vi **själva kan uttrycka oss och skapa information.**

Vi behöver alla – oavsett ålder och tidigare förkunskaper – vara medie- och informationskunniga för att kunna göra informerade val.

I dag är vi många aktörer i samhället som tillsammans är aktiva i den viktiga uppgiften att stärka människors förmåga att hantera och förstå medier och information.

Nätverket MIK Sverige samlar 22 myndigheter och nationella organisationer, som omfattar flera olika kompetensområden. Tillsammans vill vi stötta alla som är involverade i arbetet med att stärka demokratin.

2022 är valår i Sverige. Detta förstärker behovet av MIK. I det här paketet har vi samlat aktuella lärresurser om MIK i relation till riksdagsvalet – från MIK Sveriges kunskapsbank. Paketet riktar sig till skolbibliotekarier.

[#informeratval](#)

Det nationella nätverket MIK Sverige koordineras av

Statens medieråd

SPONS RAT INLÄGG?

SE UPP FÖR DOLD REKLAM

#reklam

VAR KRITISK TILL SÖKRESULTAT
– TIDIGARE SÖKNINGAR PÅVERKAR

#sökkratik

GENOMSKÅDA

BUDSKAPEN

#desinformation

DEM ÄR EXPERTEN?

KOLLA KÄLLAN

#källkratik

TÄNK EFTER INNAN DU DELAR

#informationspåverkan

ETT INFORMERAT VAL – BÅDE DIN RÄTT OCH DIN SKYLDIGHET

Varje dag ställs vi inför nya val. Vi måste hantera och bedöma de medier och den information som möter oss i olika sammanhang. Vem säger vad och varför? Bakom varje budskap finns en avsändare och ett syfte. Ditt val spelar roll. Ett informerat val är grunden för demokratin.

I dag finns det många aktörer som arbetar för att göra oss alla till medvetna medians användare. Nätverket MIK Sverige samlar 22 myndigheter och nationella organisationer. Tillsammans vill vi stärka medie- och informationskunnigheten hos alla i Sverige.

[#informeratval](#)

MIK
SVERIGE

Nätverk för
medie- och
informations-
kunnighet

Det nationella nätverket MIK Sverige koordineras av

Statens medieråd

Statens medieråd

Samverkan: Nätverket MIK Sverige

MEDIER&DEMOKRATI

Statens medieråd

NORDICOM

Statens medieråd

Statens medieråds MIK-uppdrag

- 2018: Utveckla former för en förstärkt **samverkan** av insatser för medie- och informationskunnighet.
- 2019: **Förstärka** arbetet för ökad MIK.
- 2020 – 2023: Uppdrag i regleringsbrev att förstärka arbetet för ökad MIK.

 Regeringen

Regeringsbeslut 3

2019-09-26
Ku2019/01859/MD

Kulturdepartementet

Statens medieråd
Box 27204
102 53 Stockholm

Uppdrag till Statens medieråd att förstärka arbetet för ökad medie- och informationskunnighet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens medieråd att förstärka arbetet för ökad medie- och informationskunnighet (MIK) genom att utveckla samverkan och myndighetens verksamhet på området. I uppdraget ingår att skapa ett nätverk för aktörer som arbetar med frågor relaterade till MIK, bygga upp en plattform för kunskaps- och informationsutveckling, ytterligare kartlägga utvecklingen på MIK-området och utveckla myndighetens MIK-resurser.

I arbetet ska Statens medieråd även beakta de insatser för att öka medie- och informationskunnigheten i befolkningen som pågår inom myndigheter, kommittéer, skolväsende, biblioteksväsende, folkbildningen och det civila samhället. I uppdragets genomförande är samverkan med statliga och icke-statliga aktörer som är verksamma på området av stor vikt.

Statens medieråd får för genomförandet av uppdraget disponera högst 2 000 000 kronor, från anslag 6:1 Allmänna val och demokrati, ap. 11. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 15 november 2019. Medel som inte förbrukas ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 10 december 2020. Regeringen beräknar att ytterligare högst 2 000 000 kronor får disponeras för genomförande av uppdraget under 2020. Redovisning i form av en lägesrapport av utvecklingsarbetet och en ekonomisk redovisning ska lämnas till regeringen (Kulturdepartementet) senast den 10 november 2020.

Telefonväxel: 08-405 10 00
Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 33 Stockholm
Besöksadress: Drottninggatan 16
E-post: ku.registrator@regeringskansliet.se

 Regeringen

Regeringsbeslut 1:17

2018-09-30
Ku2018/01728/MF

Kulturdepartementet

Statens medieråd
Box 27 204
102 53 Stockholm

Uppdrag till Statens medieråd att utveckla former för en förstärkt samverkan av insatser för medie- och informationskunnighet (MIK)

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens medieråd att fr.o.m. den 1 oktober 2018 utveckla former för en förstärkt samverkan av insatser för medie- och informationskunnighet (MIK). I uppdraget ingår att utveckla former för samarbete mellan statliga myndigheter som arbetar med frågor relaterade till MIK, liksom för en aktiv dialog mellan offentliga och privata aktörer som arbetar med MIK på nationell, regional och lokal nivå. Myndigheten ska utveckla formerna för insamling och spridning av kunskap för att kunna fungera som en aktiv resurs för andra aktörer, konkret kan det t.ex. innebära att skapa en plattform för MIK-material. Dessutom ska myndigheten verka för att Sverige tar en mer aktiv roll i arbetet på europeisk och internationell nivå.

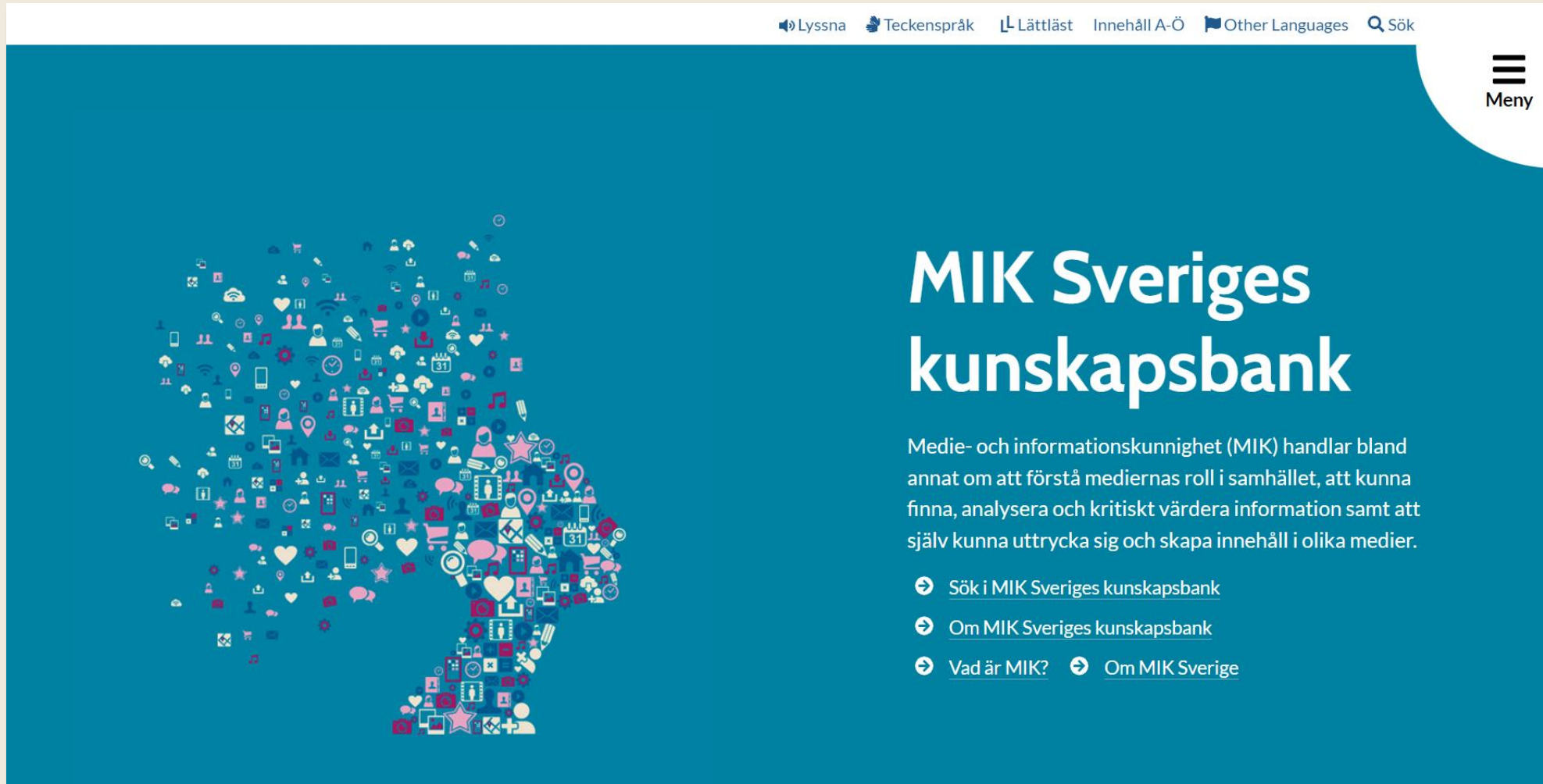
Redovisning av uppdraget i form av en lägesrapport av utvecklingsarbetet ska lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 30 maj 2019. I arbetet ska myndigheten beakta de insatser för att öka MIK i samhället som pågår inom myndigheter, kommittéer, i skolväsendet, folkbildningen och det civila samhället. Uppdraget ska genomföras inom ramen för myndighetens förvaltningsanslag och i samråd med Myndigheten för press, radio och tv, Kungl. biblioteket, Digitaliseringsrådet och utredningen Nationell satsning på medie- och informationskunnighet och det demokratiska samtalet (Ku 2018:04) samt efter inhämtande av synpunkter från Post- och telestyrelsen.

Telefonväxel: 08-405 10 00
Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 33 Stockholm
Besöksadress: Drottninggatan 16
E-post: ku.registrator@regeringskansliet.se

Statens medieråd

Kunskapsdelning: Nationell MIK-portal

Lyssna Teckenspråk Lättläst Innehåll A-Ö Other Languages Sök

Meny

MIK Sveriges kunskapsbank

Medie- och informationskunnighet (MIK) handlar bland annat om att förstå mediernas roll i samhället, att kunna finna, analysera och kritiskt värdera information samt att själv kunna uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier.

- ➔ [Sök i MIK Sveriges kunskapsbank](#)
- ➔ [Om MIK Sveriges kunskapsbank](#)
- ➔ [Vad är MIK?](#) ➔ [Om MIK Sverige](#)

INTERNET
STIFTELSEN

Statens medieråd

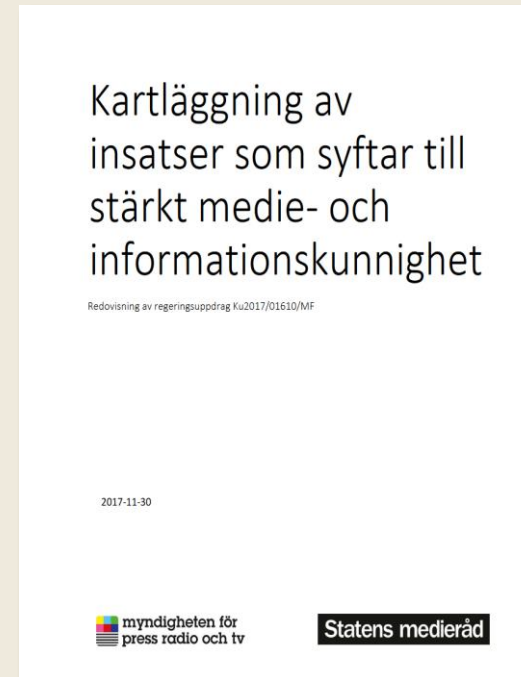
Överblick: Återkommande kartläggning

2023

2018

2017

2014

Statens medieråd

REKLAM-
KUNNIGHET

MEDIE-
KUNNIGHET

INFORMATION-
KUNNIGHET

SÖK-
KUNNIGHET

PLATTFORMS-
KUNSKAP

YTTRANDEFRIHET
& MEDIEFRIHET

Förutsättningarna för MIK

FILM-
KUNNIGHET

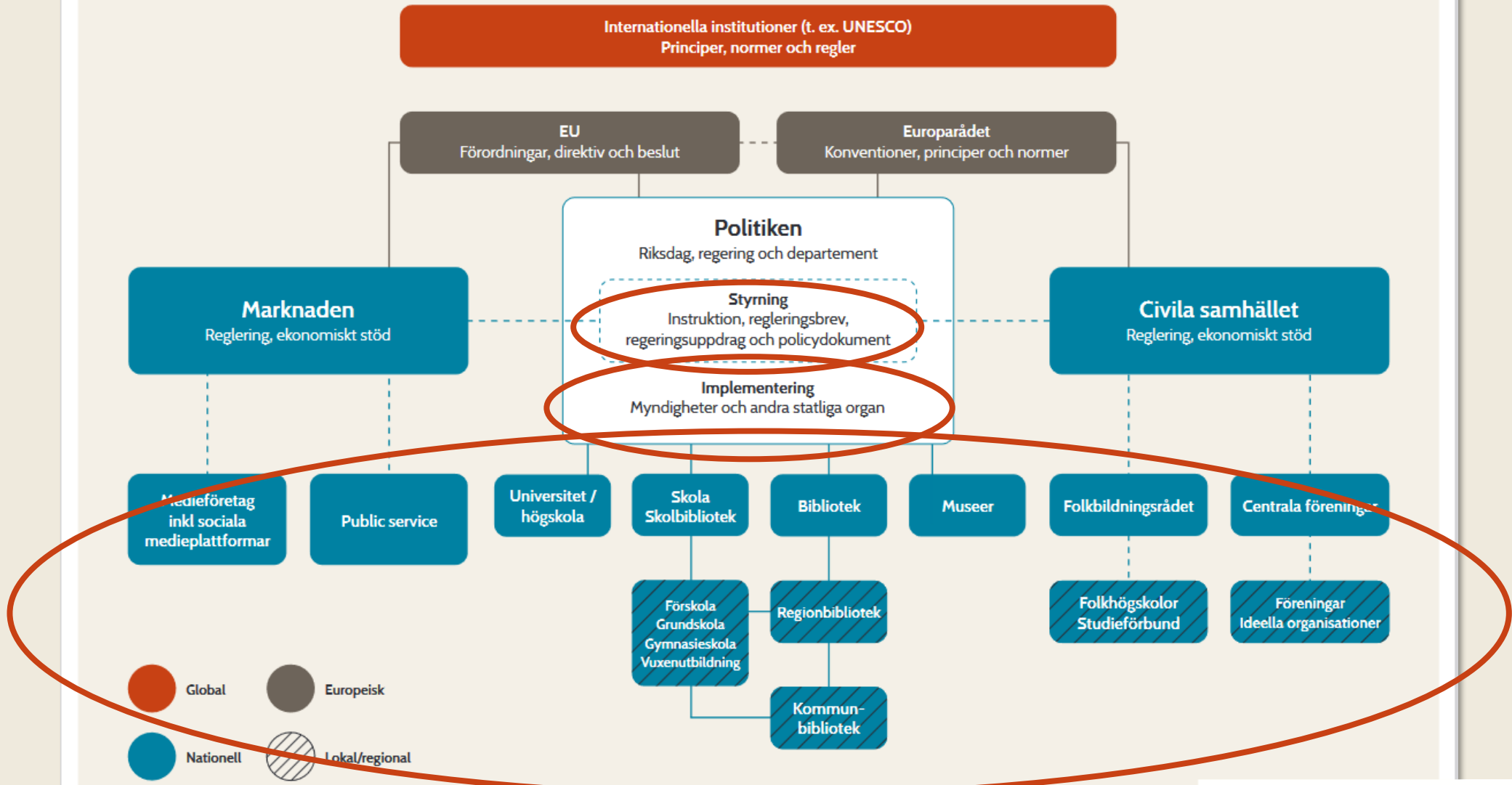
SPEL-
KUNNIGHET

ALGORITM-
KRITIK

INTERNET-
KUNNIGHET

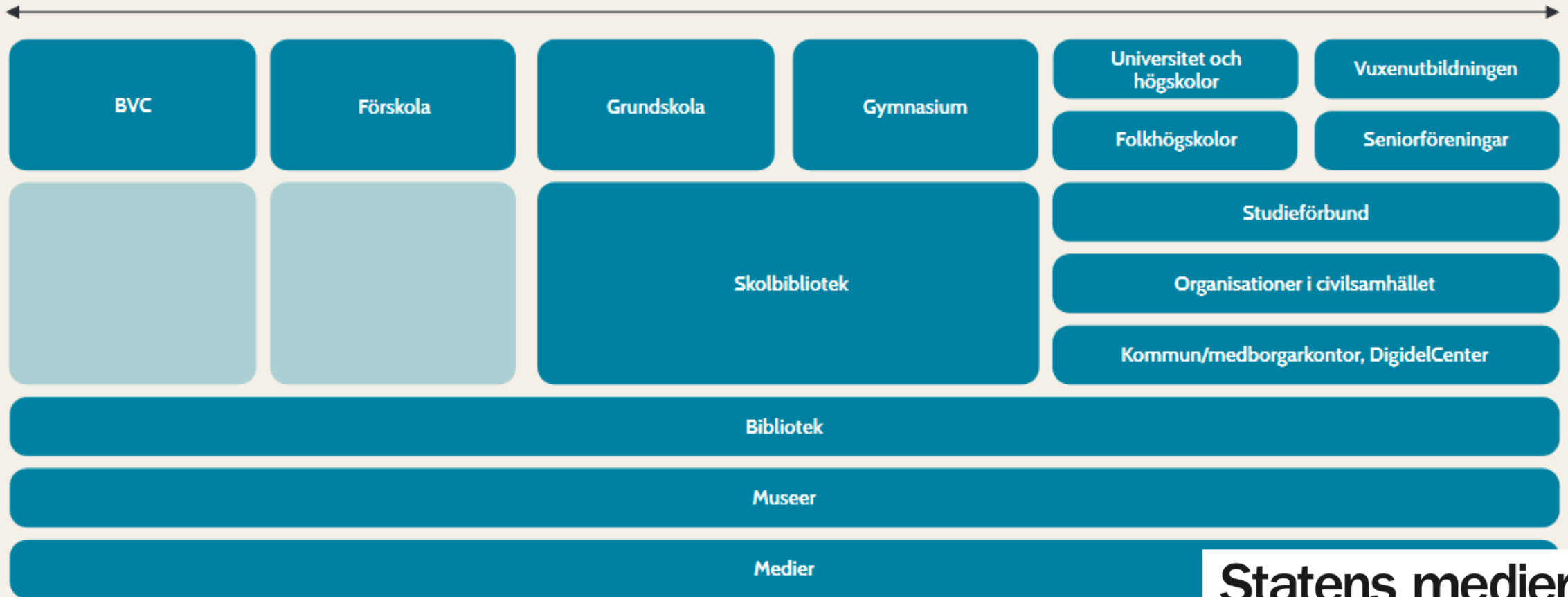
DATOR-
KUNNIGHET

MIK i samhället

MIK-främjande genom livet

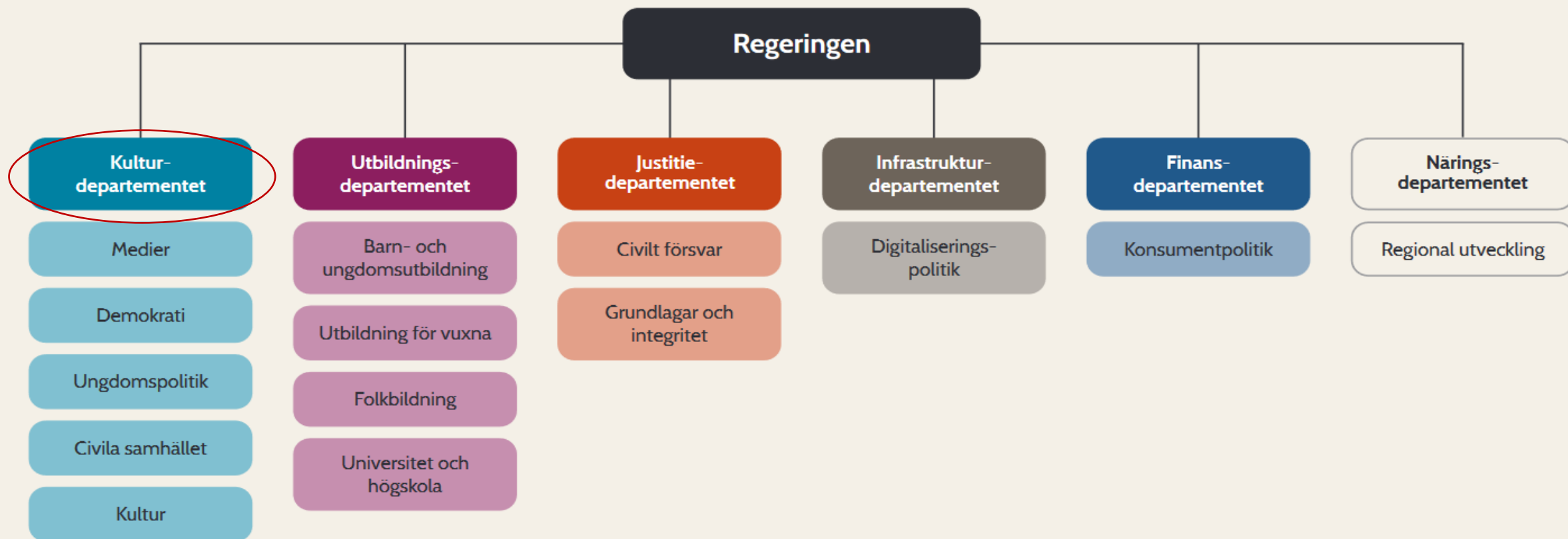
Var kan människor i Sverige möta MIK-insatser?

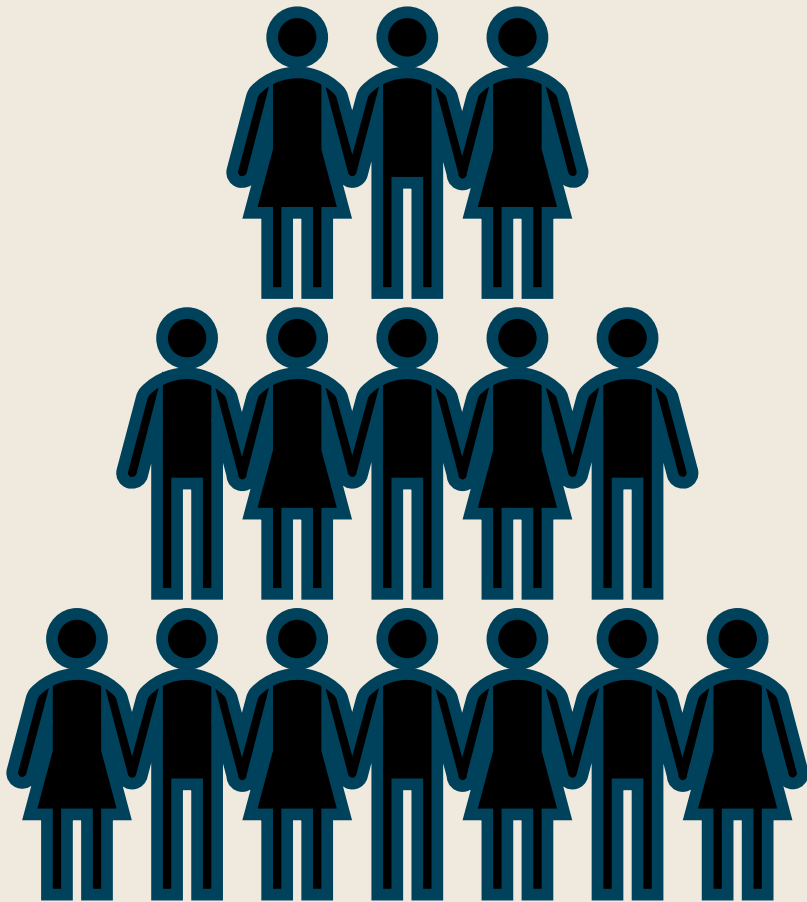
Statens medieråd

MIK i politiken

Departement och politikområden per 20 september 2022

Folkbildning: Folkhögskolor

- MIK-insatser sker i folkhögskolans genomförande av allmän och särskild kurs för grundskolan och gymnasiet.
- Området anses av majoritet som självklart mot bakgrund av folkbildningens demokratiuppdrag.
- Informationspåverkan är det MIK-område som flest folkhögskolor hade berört i kurserna, följt av digital kompetens.
- En specifik plan för hur MIK ska utgöra del av kurserna saknas däremot hos samtliga deltagande folkhögskolor.

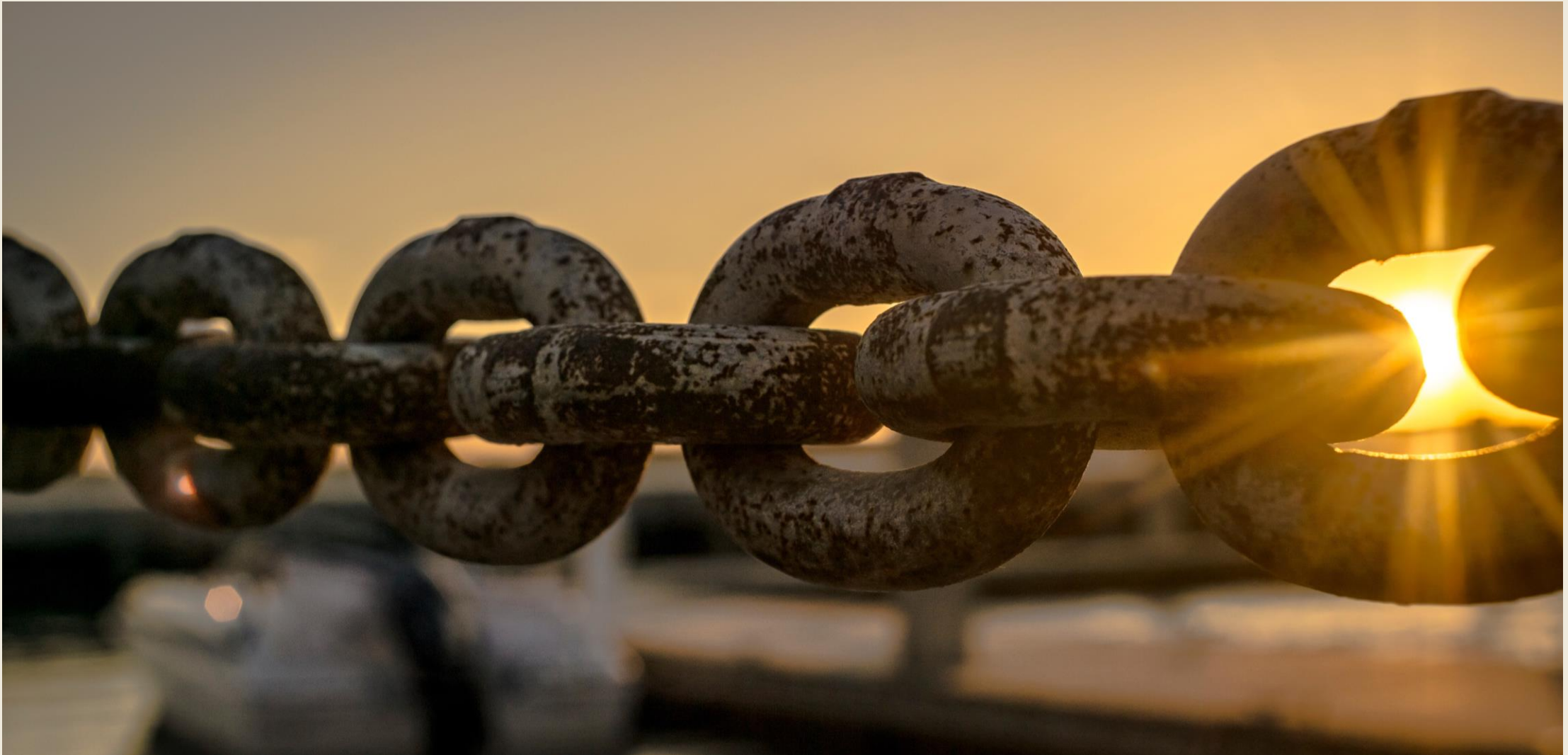
Fhs:s uppdrag ur ett MIK-perspektiv

"I vårt demokratiuppdrag som folkhögskola ser vi att MIK-perspektivet är ett måste i dagens digitaliserade informationssamhälle! För att kunna agera som en aktiv samhällsmedborgare måste du ha kunskap om och redskap för att kunna navigera bland olika källor på ett kritiskt och medvetet sätt."

"Vi förstår att vi har ett ansvar och kommer att försöka bygga upp på ett bättre sätt så att fler deltagare får kännedom om detta."

Tillsammans för stärkt MIK

Statens medieråd

« Hemligheten bakom frihet
är att utbilda folk, medan
hemligheten bakom tyranni
är att hålla dem i okunskap. »

Maximilien Robespierre
1758-1794

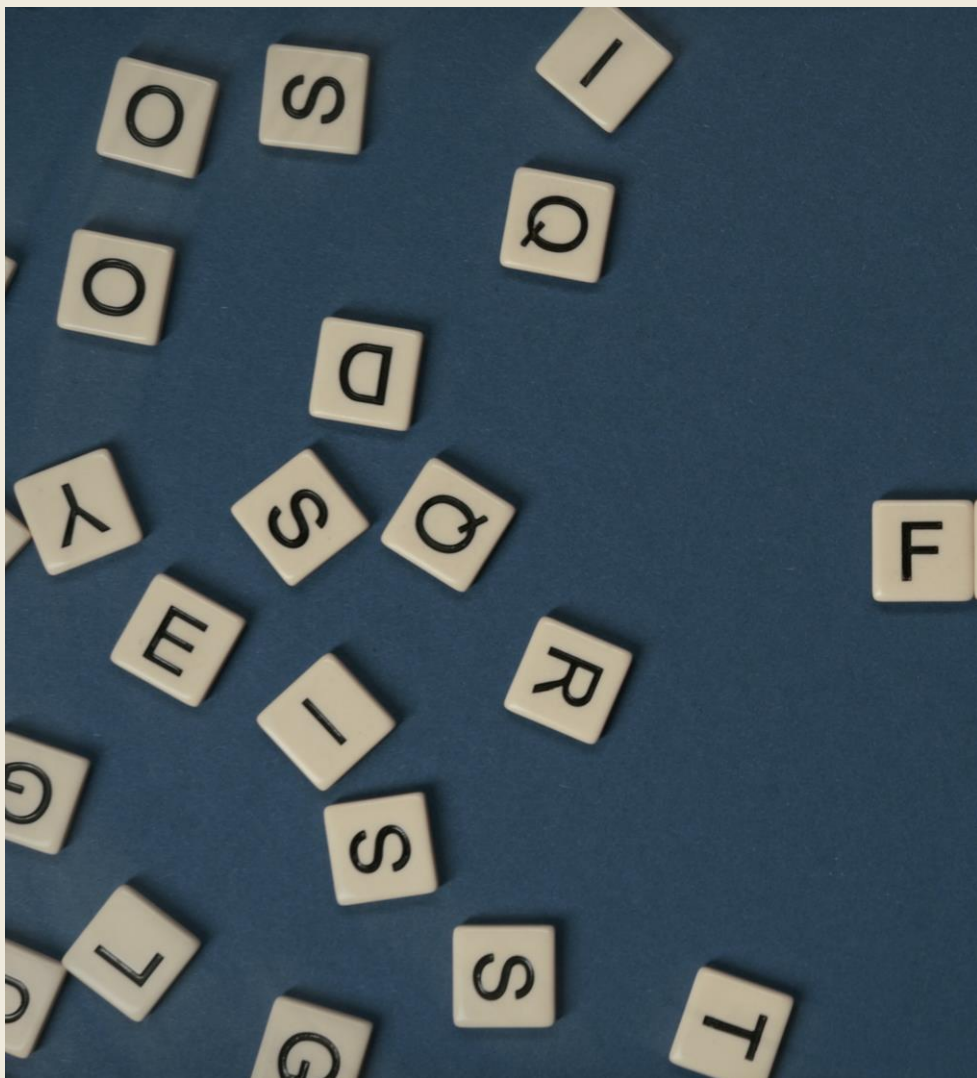

Statens medieråd

BASUTBILDNING: Medie- och informationskunnighet, MIK.

Utbildningsmaterial för dig som arbetar med vuxna målgrupper i din professionella vardag.

Utbildningens syfte och mål

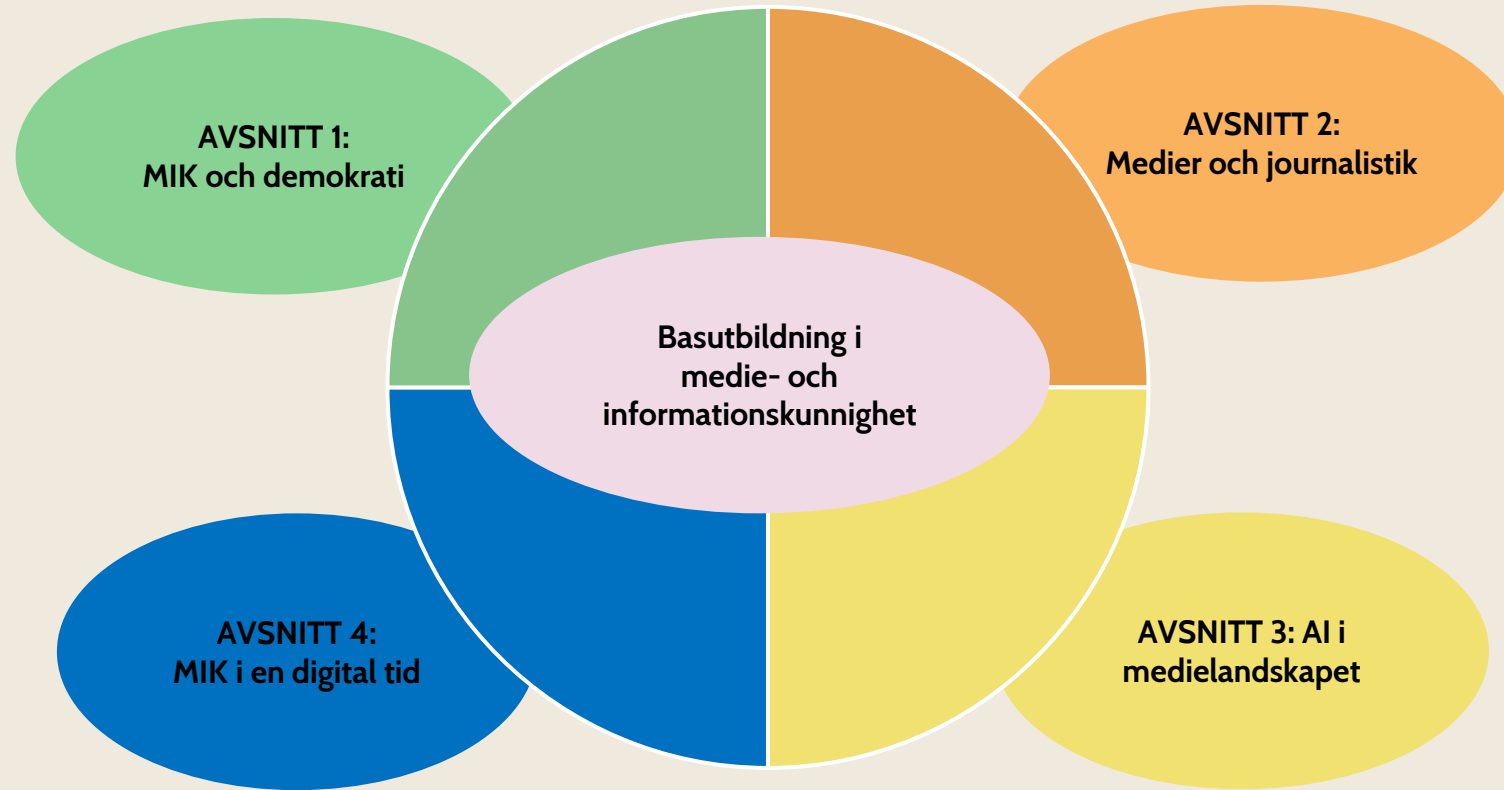

Med grundläggande kunskaper om medie- och informationskunnighet stärks förmågan att diskutera och folkbilda om MIK.

Utbildningen ska ge deltagarna:

- Grundläggande kunskaper om medie- och informationskunnighet (MIK).
- Verktyg för MIK-utbildning i form av
 - en PPT-presentation med bilder och talmanus.
 - övningar för fördjupad diskussion.

Utbildningens innehåll

MIK möjliggör medveten medieanvändning!

Rustade med MIK kan medieanvändare göra medvetna val gällande sin information – som konsumenter och producenter.

Tack för oss! För kontakt och anmälan:

Johanna.Tibblin@statensmedierad.se

Martina.Wagner@Statensmedierad.se

Några MIK-utmaningar

Vem som helst kan använda sin yttrandefrihet och publicera sig på olika plattformar globalt.

Det råder ett informationsöverflöd. Risk för informationströtthet hos användarna föreligger.

Falsk information är utformad för att engagera och polarisera människor.

Vi tar inte in sådan information som motsäger det vi vill tro.

Vi litar mer på information som bekräftar det vi redan tror eller vill tro.

Att vi inte längre känner tillit till en källa eller litar på medier och samhällsinstitutioner.

Medievardagen

Närmare sju timmar per dag läggs på olika typer av medier. Målgruppen 15 – 24 lägger mest tid på medier, i snitt nio timmar.

95 procent av befolkningen har tillgång till en smartphone.

9 av 10 använder internet varje dag.

Drygt 8 av 10 internetanvändare använder dagligen sociala medier. Facebook är den mest använda nätverkstjänsten hos vuxna.

